

EL LLENGUATGE

Vet aquí un gat...

Segons el Diccionari Fabra *heus aquí* és una locució amb què s'assenyala a l'atenció algú o alguna cosa. Aquesta locució coneix les variants *heus aci*, *vet aquí* i *vet aci*, totes elles, com és ben sabut, profusament usades en la introducció, i sovint també en l'acabament, de les rondalles populars: *Heus aquí que una vegada...*, *Vet aquí un gat...* L'adjunció de pronoms febles origina encara d'altres variants, com *Ve-t'ho aquí*, *Ve-u's aquí* o *Ve-li aquí* (corresponent al tractament de *vostè*). Però l'ús d'aquestes locucions no és pas exclusiu del llenguatge de les rondalles ni tan sols de llenguatge popular en general, sinó que és igualment ben propi de l'expressió culta i del llenguatge elevat, i no són pas els bons escriptors els qui desdenyen de recórrer-hi. Fullegem el darrer número d'un setmanari d'aparició actual i en trobem tot seguit un exemple en un treball de crítica literària: *Vet aquí el primer llibre d'un autor mallorquí qe ja ha passat la trentena...*

Aquí ens teniu

Amb tot, el llenguatge, en la seva incessant evolució, no ha deixat de renovar l'expressió d'aquesta idea, tal com ja podem veure en l'exemple dels coneeguts versos de Maragall: *Aquí ens teniu, Verge tosca, vagament cercant redós...* Efectivament, *aquí teniu* (o *aci teniu*) és avui ja una expressió molt usual, que pot ésser utilitzada amb el mateix valor, en molts casos, que les anteriors, i que permet potser una millor determinació de la persona a l'atenció de la qual s'assenyala algú o alguna cosa i una millor pronominalització d'aquesta persona o d'alguna cosa. Si Maragall hagués recor-

regut a *heus aquí* o a *vet aquí*, li hauria calgut dir: *Heus-nos aquí, Verge toscs...* i *Ve-u's-ens aquí, Verge tosca...* Quan allò que cal assenyalar a l'atenció d'algú és expressat per una oració (introduïda per la conjunció *que*), l'aptitud demostrada per *aquí teniu, aquí tenim*, etc., és més aviat escassa.

La pèrdua de caràcter genuí que sofreix avui el llenguatge d'alguns publicistes, poc impregnats de la nostra expressió tradicional, fa que prescindeixen sistemàticament de locucions com *heus aquí, vet aquí*, etc., que potser consideren fins i tot poc adequades a llurs textos. No és gens desenraonat, doncs, de posar en relleu la vigència d'aquestes locucions i l'elevat grau d'eficàcia i utilitat que conserven.

Albert Jané